

Gordana Jerabek

O Nagradi „Vicko Andrić“ za zaštitu spomenika kulture

Gordana Jerabek
Ministarstvo kulture RH
Uprava za zaštitu kulturne baštine
HR – 10 000 Zagreb, Runjaninova 2

NAGRADA SLOBODNE DALMACIJE „VICKO ANDRIĆ“ ZA ZAŠTITU SPOMENIKA KULTURE

Nagrada „Vicko Andrić“ utemeljena je u krilu splitskog dnevnika *Slobodna Dalmacija* 1993. godine s nakanom da se svakog 30. lipnja dodjeljuje priznanje najistaknutijim pojedincima, timovima ili institucijama na području zaštite spomenika kulture u Hrvatskoj. Uskoro je 30. lipanj službeno postao Dan zaštite spomenika kulture u Hrvatskoj u spomen na datum dekreta Carsko-kraljevske komisije za spomenike u Beču o imenovanju Vicka Andrića prvim konzervatorom za zadarski i splitski okrug (sl. 1, 2). U početku je splitski dnevnik *Slobodna Dalmacija* u suradnji s Ministarstvom kulture RH dodjeljivao dvije godišnje nagrade: za najznačajnije ostvarenje na području zaštite graditeljskoga naslijeđa te slikarstva i skulpture. Godine 2002. uvodi se i nagrada za životno djelo za dostignuća na očuvanju kulturne baštine u Hrvatskoj. U žiriju su sudjelovali istaknuti stručnjaci poput Joška Belamarića, Miljenka Domijana, Hrvoja Giacconija, Vladimira Markovića, Ferdinanda Medera, Radoslava Tomića i Tatjane Mušnjak. Laureati su nagrađeni brončanom plaketom „Vicko Andrić“ s motivom nacрта Dioklecijanova akvedukta iz 1854. i faksimilom Andrićeva potpisa. U tablici 1 donosimo popis nagrađenih dobitnika u razdoblju od 1993. do 2003. godine.

1 Nepoznati slikar, Portret Vicka Andrića, oko 1820. godine, Konzervatorski odjel u Splitu (foto: Ž. Bačić)

Unknown painter, portrait of Vicko Andrić around 1820, in the Conservation Department in Split (photo: Ž. Bačić)

Tablica 1 Popis dobitnika Nagrade „Vicko Andrić“ od 1993. do 2003. godine
Table 1 List of winners of the "Vicko Andrić" Award from 1993 to 2003

Za godinu	Nagrada za životno djelo	Godišnja nagrada
1993.		Zavod za zaštitu spomenika kulture iz Zadra – za obnovu crkve sv. Ambroza u Ninu; Restauratorski zavod Hrvatske i Zavod za restauriranje umjetnina iz Zagreba – za zaštitne radove na spomeničkoj baštini isusovaca
1994.		Radoslav Bužančić , konzervator Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika kulture u Splitu; Egon Lokošek i Damir Čorko – za obnovu kasnobaroknog zvonika župne crkve u Sutivanu na Braču
1995.		Davor Domančić , konzervator Državne uprave za zaštitu kulturne i prirodne baštine iz Splita – za ukupan doprinos očuvanju spomenika kulture u Dalmaciji
1996.		Prof. Božidar Vilhar , umirovljeni konzervator Arheološkog muzeja u Zadru – za cjelokupan opus na očuvanju hrvatske kulturne baštine, posebno škrinje sv. Šimuna u Zadru
1997.		Stručna skupina Šibenske biskupije i Konzervatorskog odjela u Šibeniku na čelu s Miljenkom Domijanom , ing. Davorom Uglešićem , konzervatorima Josipom Čuzelom i Miroslavom Škugorom – za obnovu kupole katedrale sv. Jakova u Šibeniku
1998.		Stručna ekipa Hrvatskog restauratorskog zavoda iz Zagreba pod vodstvom Ivana Srše, Emila Pohla i Teodore Kućinac – restauracija kapele sv. Jelene u Šenkovcu
1999.		Stručna ekipa Središnjeg laboratorija za konzervaciju i restauraciju Hrvatskog državnog arhiva u Zagrebu na čelu s voditeljicom Tatjanom Mušnjak za konzervatorsko-restauratorske radove na 321 ispravi na pergameni iz Kaptolskog arhiva u Trogiru
2000.		Ivan Matejčić , pročelnik Konzervatorskog ureda u Puli – za konzervatorska istraživanja i prezentaciju karolinškog sloja arhitekture i umjetnosti 8. i 9. stoljeća u Istri
2001.		Miljenko Domijan , glavni konzervator Hrvatske – za višegodišnje djelovanje na obnovi hrvatske spomeničke baštine, organizaciju konzervatorske službe u Hrvatskoj i priređivanje izložbe hrvatskih umjetnina u Vatikanskim muzejima; Skupna nagrada ekipi Konzervatorskog odjela u Splitu pod vodstvom Joška Belamarića sa suradnicima: Živko Bačić, Radoslav Bužančić, Zoraida Demori Staničić, Vanja Kovačić i Žana Matulić Bilač za izložbu u Veneciji <i>Umjetničko blago Hrvatske. Trogir 1200-1600</i> Gordana Benić za novinski opus o kulturnoj i arhitektonskoj baštini Splita i Dalmacije
2002.	Ferdinand Meder	Nelka Bakliža iz Hrvatskoga restauratorskog zavoda i Stefano Scarpelli iz Firence za izvedbu konzervatorsko-restauratorskih radova na slici Bartolomea Vivarinija <i>Bogorodica s djetetom i svecima</i> iz Velog Lošinja
2003.	Nagrada nije dodijeljena	

2 Dekret o imenovanju Vicka Andrića konzervatorom 30. lipnja 1854. u Beču, Konzervatorski odjel u Splitu (foto: Ž. Bačić)

Decree on Vicko Andrić's appointment as conservator on 30 June 1854 in Vienna, in the Conservation Department in Split (photo: Ž. Bačić)

Desetljeće nakon njezine inauguracije, prepoznata je nacionalna vrijednost nagrade te se Odlukom Vlade¹ podiže na državnu razinu, a formiranje i rad Odbora za dodjelu Nagrade „Vicko Andrić“ kao i samu svečanost dodjele u Zagrebu od 2005. godine preuzima i organizira Ministarstvo kulture RH. Od 2010. godine svečanost dodjele nagrade organizira se u mjesecu rujnu u sklopu obilježavanja *Dana europske baštine*.

O NAGRADI „VICKO ANDRIĆ“

Nagradu „Vicko Andrić“ dodjeljuje Republika Hrvatska *za izvanredna postignuća u području zaštite kulturne baštine u Hrvatskoj i to za postignuća u: konzervatorsko-restauratorskim radovima na očuvanju kulturne baštine; istraživanju i dokumentiranju kulturnih dobara; razvoju konzervatorske i konzervatorsko-restauratorske struke i unapređenju sustava zaštite kulturne baštine; očuvanju i obogaćenju ukupnog fonda kulturne baštine Republike Hrvatske.*

Nagrada se dodjeljuje kao godišnja nagrada, kao nagrada za životno djelo, a od 2013. godine i kao nagrada za doprinos lokalnoj zajednici. Godišnja nagrada dodjeljuje se pojedincima i pravnim osobama za njihov izvanredan doprinos u zaštiti kulturne baštine koji su ostvarili tijekom protekle godine. Nagrada za životno djelo dodjeljuje se istaknutim pojedincima koji su svojim izvanrednim doprinosom i radom na zaštiti kulturne baštine obilježili vrijeme u kojem su djelovali i čiji rad čini zaokruženu cjelinu, a njihova djela i ostvarenja ostaju trajno dobro Republike Hrvatske. Nagrada za doprinos lokalnoj zajednici dodjeljuje se pojedincima ili udrugama civilnoga društva za doprinos lokalnoj zajednici na očuvanju ili promociji kulturne baštine.² Zamišljena je da se dodjeljuje zaljubljenicima i štovateljima

1 NN br. 82/2005.

2 <http://www.min-kulture.hr/default.aspx?id=36> (21. 11. 2017).

kulturne baštine koji svoje slobodne vrijeme, a često i svoja financijska sredstva, velikodušno koriste kako bi zaštitili kulturna dobra od propadanja. *Prijedloge za dodjelu Nagrade „Vicko Andrić“ mogu podnijeti građani, udruge građana, ustanove, trgovačka društva, tijela državne vlasti, tijela lokalne i regionalne samouprave, vjerske zajednice i druge osobe.*³

Odluku o dobitnicima Nagrade iz redova predloženih kandidata donosi Odbor koji ima devet članova, a imenuje ih Ministarstvo kulture RH iz redova kulturnih i javnih djelatnika na vrijeme od dvije godine. Nagrada se dodjeljuje u obliku brončane plakete, povelje i u novcu⁴.

Nagrada „Vicko Andrić“ ustanovljena je kako bi nas podsjetila na najviše dosege u zaštiti i očuvanju kulturne baštine, čime se ujedno odaje priznanje pojedincima za njihov izvanredan doprinos i visoko vrjednovanim postignućima na očuvanju baštine. Iako je popis do danas nagrađenih pojedinaca dugačak, svako ime ponaosob zaslužuje osobitu pozornost jer su u svoje djelovanje utkali veliko znanje, stručnost i trud i time doprinijeli visokim standardima suvremene konzervatorske i restauratorske struke.

Tablica 2 Popis dobitnika Nagrade „Vicko Andrić“ od 2004. do 2016. godine

Table 2 List of winners of the "Vicko Andrić" Award from 2004 to 2016

Za godinu	Nagrada za životno djelo	Godišnja nagrada	Nagrada za doprinos lokalnoj zajednici
2004.	Branka Šulc	Miljenko Domijan – za projekt obnove katedrale Uznesenja Blažene Djevice Marije u Rabu	
2005.	Ferdinand Meder	Giuliano Tordi, Antonio Šerbetić, Iskra Karniš, Miljenko Domijan – za projekt obnove Apoksiomena	
2006.	Stjepan Sršan	Vatroslav Frkin – evidentiranje i popisivanje arhivskoga gradiva u franjevačkim samostanima, što je rezultiralo izradom opsežnoga pregleda Arhivski fondovi i zbirke u SFRJ – SR Hrvatska objavljenog 1984. godine	
2007.	Đurđica Cvitanović	Đuro Šimičić – za restauratorska istraživanja na projektu obnove kulturnih dobara u Vukovaru	
2008.	Nikola Nino Vranić	Jozo Ivanović – za doprinos na izradi stručne podloge za programsko rješenje ARHiNET-a, mrežnog informacijskog sustava za opis, obradu i upravljanje arhivskim gradivom	
2009.	Bernarda Rundek Franić	Nerina Eckhel – za istraživanje, pripremu i realizaciju materijala za projekt Čipkarstvo u Hrvatskoj	
2010.	Vladimir Marković	Drago Miletić i Marija Valjato Fabris – za vođenje konzervatorsko-restauratorskih istraživanja i radova na kapeli sv. Trojstva plemićkog grada Sokolac u Brinju	
2011.	Nada Grujić	Sanja Buble, Vanja Kovačić, Goran Nikšić, Duško Marasović, Marin Barišić, Ivan Sikavica, Ivana Hodak, Nenad Lešina, Ivka Lipanović, Vinka Marinković, Mladen Matijaca, Duje Ordulj, Frane Oreb, Iva Paduan, Toni Paladin, Malik Palčok, Mate Pavin, Ivana Petković, Tihana Pleština, Frane Prižmić, Željka Radić – za projekt obnove na Peristilu Dioklecijanove palače u Splitu	
2012.	Miljenko Domijan	Odsjek konzervacije-restauracije Umjetničke Akademije u Splitu – za organizaciju i realizaciju nekoliko važnih projekata te za uspostavu novih standarda u organizaciji i načinu prezentacije strukovnih, profesionalnih, ali i obrazovno-znanstvenih zadaća	Zdenka Predrijevac
2013.	Nenad Cambij	Maja Gorijanc Čumbrek i Mladen Perušić – za izvrsnost izvedbenog elaborata te vođenje zahtjevne obnove pročelja, kupole i krova Umjetničkog paviljona	KUD Oštrc
2014.	Tomislav Marasović	Gordana Car, Venija Bobnjarić-Vučković i Lana Čačić – za konzervatorsko-restauratorske radove na grobnom tekstu iz katedrale sv. Terezije Avilske u Požegi	Božidar Škofač + Posebno priznanje Jadranka Njerš Beresford Peirse
2015.	Ana Mlinar	Vanja Kovačić – za istraživanje, konzervatorski nadzor i prezentaciju samostana sv. Nikole u Trogiru	Društvo prijatelja dubrovačke starine
2016.	Zorislav Horvat	Jasna Jeličić-Radonić – za vođenje konzervatorsko-restauratorskih istraživanja i radova na crkvi sv. Ivana u Starome Gradu na Hvaru	Ekumuzej „Batana“

3 Isto.

4 NN br. 33/2013.

3 Dr. sc. Ivica Poljičak, državni tajnik Ministarstva kulture RH predaje plaketu i povelju dobitniku Nagrade „Vicko Andrić“ za životno djelo dr. sc. Zorislavu Horvatu (foto: Z. Bogdanović)

Dr. Sc. Ivica Poljičak, State Secretary in the Ministry of Culture of the Republic of Croatia hands the plaque and charter to dr. sc. Zorislav Horvat, winner of the „Vicko Andrić“ Life Achievement Award (photo: Z. Bogdanović)

4 Fokus interesa dugogodišnjeg djelovanja dr. sc. Zorislava Horvata jest gotička arhitektura te srednjovjekovni utvrđeni gradovi kontinentalne hrvatske. Fotografija prikazuje srednjovjekovnu utvrdu Gračanica – Lehowac (foto: R. Ivanušec).

During the many years of his activity Dr. Sc. Zorislav Horvat was focused on Gothic architecture and medieval fortified cities in continental Croatia. The photograph shows the medieval fort Gračanica – Lehowac (photo: R. Ivanušec).

DOBITNICI NAGRADE „VICKO ANDRIĆ“ ZA 2016. GODINU

Na sjednici Odbora za dodjelu Nagrade „Vicko Andrić“ održanoj u lipnju 2017. godine donesene su odluke o dodjeli ove Nagrade za 2016. godinu. Nagrada za životno djelo dodijeljena je dr. sc. Zorislavu Horvatu, danas umirovljenom djelatniku Konzervatorskog odjela u Zagrebu, godišnja nagrada dodijeljena je dr. sc. Jasni Jeličić-Radonić za konzervatorsko-restauratorska istraživanja i radove na crkvi sv. Ivana u Starome Gradu na Hvaru, a nagrada za doprinos lokalnoj zajednici dodijeljena je Ekomuzeju Batana u Rovinju.

O nagradama je odlučio Odbor Nagrade „Vicko Andrić“ u sastavu: mr. sc. Branka Šulc, dr. sc. Žarko Španiček, dr. sc. Tajana Pleše, dr. sc. Darko Komšo, mr. sc. Zoran Wiewegh, dr. sc. Tatjana Lolić, dr. sc. Radoslav Bužančić i Ranka Saračević Würth, prof., kao članovi Odbora te Davor Trupković, d. i. a., predsjednik Odbora.

OBRAZLOŽENJE ZA DODJELU NAGRADE „VICKO ANDRIĆ“ ZA ŽIVOTNO DJELO DR. SC. ZORISLAVU HORVATU

Nagrada „Vicko Andrić“ za životno djelo dodijeljena je dr. sc. Zorislavu Horvatu jer je svojim izvanrednim doprinosom i radom na zaštiti kulturne baštine obilježio vrijeme u kojemu je djelovao. Njegov rad čini zaokruženu cjelinu, a njegova djela i ostvarenja ostaju trajno dobro Republike Hrvatske (sl. 3, 4).

Zorislav Horvat rođen je 1937. godine u Petrovgradu, današnjem Zrenjaninu. Diplomirao je arhitekturu na

Arhitektonskome odsjeku tadašnjeg Tehničkog fakulteta u Zagrebu 1962. godine kod prof. Drage Galića.

Od travnja 1965. do ožujka 1967. godine radio je u Konzervatorskome zavodu u Zagrebu, što je usmjerilo njegove interese prema proučavanju gotičke arhitekture u kontinentalnome dijelu Hrvatske. Uz redoviti zavodski posao i svoje slobodno vrijeme koristio je za obilazak i analizu građevina na terenu, pažljivo ih skicirajući, snimajući i bilježeći važne pojedinosti.

Razdoblje od 1967. do kraja 1980-ih provodi radeći godinu dana u Amsterdamu u projektnome uredu *Oyevaar, Stolle, van Gool*, zatim u Arhitektonskome birou „Centar 51“ u Zagrebu, koji je tada vodio Vjenceslav Richter, da bi se nakon 1980-ih vratio konzervatorskomu poslu i ponovno zaposlio u tadašnjem Regionalnom zavodu za zaštitu spomenika kulture, gdje ostaje sve do umirovljenja, do konca 2002. godine. Međutim, odlazak u mirovinu ne znači prekid djelovanja u struci. Svoj istraživački rad na srednjovjekovnim kulturnim dobrima nastavlja s jednakim entuzijazmom.

Doktorirao je na Arhitektonskome fakultetu u Zagrebu 1987. godine s temom *Analiza stilsko-oblikovnih struktura gotike na tlu kontinentalnog dijela Hrvatske*, pod mentorstvom dr. Andre Mohorovičića i dr. Borisa Magaša. Disertacija je nakon obrane objavljena u dva dijela pod naslovima *Strukture gotičke arhitekture* i *Katalog gotičkih profilacija*.

Tijekom svoga zanimanja za povijest gotičke arhitekture u kontinentalnome dijelu Hrvatske redovito je pisao pa je od 1967. do danas objavio oko stotinu i trideset stručnih i znanstvenih članaka u renomiranim znanstvenim časopisima.

5 Dr. sc. Jasna Jeličić-Radonić prima godišnju nagradu „Vicko Andrić“ za završene konzervatorsko-restauratorske radove na crkvi sv. Ivana u Starome Gradu na Hvaru (foto: Z. Bogdanović)

Dr. Sc. Jasna Jeličić-Radonić, receiving the annual „Vicko Andrić“ Award for completed conservation and restoration works on the Church of St. John in Stari Grad on the Island of Hvar (photo: Z. Bogdanović)

Osim objavljene disertacije, autor je još dviju knjiga: *Heraldički štitovi gotičke arhitekture kontinentalne Hrvatske* objavljene 1996. i *Srednjovjekovne katedralne crkve Krbavsko-modruške biskupije* objavljene 2003. godine.

Godine 2014. objavljuje knjigu *Burgologija: Srednjovjekovni utvrđeni gradovi kontinentalne Hrvatske*, koju su recenzenti dr. sc. Milan Kruhek i dr. sc. Zlatko Karač ocijenili „jedinstvenim djelom uopće u postojećoj hrvatskoj burgeoisnoj problematici“ (M. Kruhek), odnosno „kapitalnim znanstvenim djelom nacionalne važnosti u kojem je autor sintetizirao svoju veliku medijavelističku i arhitektonsku erudiciju, ujediniujući znanja i rezultate iz respektabilnog cjeloživotnog opusa istraživanja srednjovjekovne fortifikacijske arhitekture kontinentalne Hrvatske“ (Z. Karač).

Upravo stoga što se radi o predanoj cjeloživotnoj posvećenosti i akribiji koja je rezultirala tako bogatim opusom na ovome još uvijek nedovoljno istraženome području naše fortifikacijske baštine, zaokruženim posljednjim sinteznim djelom *Burgologija: Srednjovjekovni utvrđeni gradovi kontinentalne Hrvatske*, Odbor je smatrao da dr. sc. Zorislav Horvat s punim pravom zavrjeđuje ovu prestižnu konzervatorsku nagradu za životno djelo.

OBRAZLOŽENJE ZA DODJELU GODIŠNJE NAGRADE „VICKO ANDRIĆ“ ZA RADOVE NA CRKVI SV. IVANA U STAROME GRADU NA HVARU DR. SC. JASNA JELIČIĆ-RADONIĆ

Dobitnica godišnje Nagrade „Vicko Andrić“ je dr. sc. Jasna Jeličić-Radonić, profesorica na Odsjeku za povijest umjetnosti Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Splitu, za

6 Crkva sv. Ivana u Starome Gradu na Hvaru nakon konzervatorsko-restauratorskih radova s prezentiranim mozaikom ispod posebne konstrukcije staklenog poda (foto: Ž. Bačić)

The Church of St. John in Stari Grad on the Island of Hvar following conservation and restoration works with presented mosaic under a special glass floor construction (photo: Ž. Bačić)

završene konzervatorsko-restauratorske radove na crkvi sv. Ivana u Starome Gradu na Hvaru (sl. 5, 6).

Ranokršćanska crkva sv. Ivana nalazi se na području bogatome antičkom baštinom, koja je unatrag nekoliko godina valorizirana i upisom Starogradskoga polja na UNESCO-ov popis Svjetske baštine. Od godine 1979. Jasna Jeličić-Radonić voditeljica je konzervatorsko-restauratorskih radova tijekom kojih je istražen dio antičkoga grada i uređena ranokršćanska crkva, koja je iznova posvećena 10. prosinca 2016. godine te joj je tako vraćena izvorna kulturna funkcija.

Crkva sv. Ivana izgrađena je sredinom 6. stoljeća na ostatcima crkve iz 5. stoljeća, a paralelno s njom izgrađena je i druga sjeverna crkva nešto većih dimenzija. Tako je

7 Nagradu za doprinos lokalnoj zajednici primio je gospodin Marino Budicin, dogradonačelnik Rovinja, predsjednik Zajednice Talijana iz Rovinja i jedan od idejnih začetnika Ekomuzeja (foto: Z. Bogdanović)

Mr Marino Budicin, Deputy Mayor of the City of Rovinj, President of the Italian Community of Rovinj and one of the conceptual creators of the Eco Museum received the award for contribution to the local community (photo: Z. Bogdanović)

nastao složeni sklop dvojnih ranokršćanskih crkava različitih funkcija.

Konzervatorskim i arheološkim istraživanjima otkrivene su brojne preinake ranokršćanskih crkava. U 11. stoljeću crkvene su građevine obnovljene samo u istočnome dijelu, što je u potpunosti sačuvano u crkvi sv. Ivana. Tada se unutar apside i lađe crkve prislanjaju piloni koji nose novu polukalotu i novi bačvasti svod. U 15. stoljeću crkva se preuređuje u gotičkome stilu i produžuje na izvornu veličinu. U zapadnome dijelu dobiva novi prelomljeni svod, obnavlja se pročelje na kojemu je rozeta, a postavlja se i novi oltar. Tada se podiže razina poda u cijeloj crkvi, što je uvjetovano ukopavanjem grobova. Posljednje izmjene napravljene su u vrijeme baroka, što se jasno uočava na pročelju crkve, kada se također podiže razina poda, a time i prozorska rozeta. Iz ranokršćanskoga vremena sačuvan je osnovni korpus crkve, apsida s trijumfalnim lukom te elementi ranokršćanskoga crkvenog namještaja i dijelovi podnih mozaika. Značaju ranokršćanske crkve pridonosi postavljanje crkvenoga namještaja – dvaju pilastara i kapitela na bazu oltarne pregrade, premda neznatno odmaknute od izvornoga položaja, ali u neposrednoj blizini rekonstruiranoga ranokršćanskog oltara. Prezentacijom mozaika ispod posebne konstrukcije staklenoga poda i postavljanjem elemenata kamenoga namještaja na bazu oltarne pregrade pored rekonstruiranoga oltara ujedinjeni su ranokršćanski elementi pronađeni prilikom istraživanja sklopa dvojnih crkava u jugoistočnome dijelu antičkoga Farosa.

8 Pogled na dio postava Ekomuzeja u Rovinju
View of part of the exhibition of the Eco Museum in Rovinj

Ovim vrijednim konzervatorskim projektom istaknut je kontinuitet urbanoga života na području Dalmacije od antičkih vremena do danas (Stari Grad slavi 2400 godina postojanja).

Osim što je dugogodišnja voditeljica arheoloških istraživanja i konzervatorsko-restauratorskih radova, Jasna Jeličić-Radonić koordinatorica je i autorica koncepta izložbe *Pharos: antički Stari Grad* postavljene u Muzejsko-galerijskome centru u Zagrebu 1995. godine te autorica (s Mirom Katićem) monografije *Faros – osnivanje antičkog grada* objavljene 2015. godine, što svjedoči o njezinu dugogodišnjem i upornom radu na zaštiti i promidžbi starogradske, hrvatske i svjetske baštine.

OBRAZLOŽENJE ZA DODJELU NAGRADE „VICKO ANDRIĆ“ EKOMUZEJU „BATANA“ IZ ROVINJA ZA DOPRINOS LOKALNOJ ZAJEDNICI

Nagradu za doprinos lokalnoj zajednici koja se dodjeljuje pojedincima ili udrugama civilnoga društva za brigu oko očuvanja kulturne baštine ili za njezinu promidžbu ove je godine dobio Ekomuzej „Batana“ iz Rovinja (sl. 7, 8).

Ekomuzej „Batana“ iz Rovinja posvećen je tradicijskomu drvenom plovilu batani i zajednici koja ga je izabrala za svoj simbol. Kao najrasprostranjenije tradicijsko plovilo u Rovinju, batana zrcali kontinuitet lokalne materijalne i nematerijalne pomorske i ribarske baštine, ali i kontinuitet svakodnevnoga života domaćega stanovništva. Stoga je jedan od glavnih zadataka Ekomuzeja pokazati batanu kao živu nositeljicu primorske tradicije, ali i kao sponu koja svakodnevno povezuje lokalne žitelje raznih etniciteta, ponajprije danas manjinskoga talijanskog i većinskoga hrvatskog. Ne manje važan zadatak Muzeja jest valorizirati batanu kao važnu kariku koja rovinjsku zajednicu povezuje s velikom obitelji tradicionalnih plovila i s njima povezanih lokalnih zajednica na Jadranu i Mediteranu, čime je rovinjski Ekomuzej uključen u međunarodnu inicijativu zaštite pomorske baštine.

Projekt Ekomuzej „Batana“ predstavlja jedinstven pristup očuvanju ukupne materijalne i nematerijalne baštine Rovinja na temelju inicijative lokalnih stanovnika i projekata razvoja koje su tijekom niza godina razvijali vrsni stručnjaci. Batana je u Registar kulturnih dobara RH upisana 2008. godine.

Projekt Ekomuzej „Batana“ započeo je zahvaljujući entuzijazmu nekoliko pojedinaca i podršci lokalne uprave. Nakon doniranja napuštene kuće u rovinjskoj luci i pomoći Grada Rovinja projekt je okupio grupu zainteresiranih

građana kojima je stalo do kulturne baštine. Oni su osnovali udrugu „Kuća o batani“, koja danas upravlja Ekomuzejom.

U upravljanju Ekomuzejom od početaka sudjeluje i tvrtka *Muze d.o.o. za savjetovanje i upravljanje projektima u kulturi i turizmu* iz Zagreba.

Utemeljen na principima znanja, poštovanja kulturnoga i baštinskoga kontinuiteta i dijaloga, inkluzije, inovativnosti, interdisciplinarnosti i multimedijalnosti, Ekomuzej „Batana“ svojim raznorodnim programima istražuje, vrjednuje, štiti, interpretira, rekreira, prezentira i komunicira materijalnu i nematerijalnu maritimnu baštinu te aktivno osnažuje kulturni identitet i posebnost grada Rovinja kao mjesta ugodnoga za život za sve svoje stanovnike i kao jedinstvenoga odredišta za sve svoje posjetitelje.

Razvoj i inovacije ekomuzeoloških principa, primijenjenih u lokalnoj sredini za njezine potrebe poticanjem inovativnoga participativnog kulturnog turizma i raznolikih programa za osnaživanje kulturnih kompetencija zajednice za održivi razvoj, ključni su zadatci rovinjskoga Ekomuzeja. Ništa manje značajan cilj jest osvješćivanje uloge batane kao važne karike interkulturnoga dijaloga kojim se rovinjska zajednica umrežava s velikom obitelji tradicionalnih plovila i s njima povezanih lokalnih zajednica na Jadranu i Mediteranu te aktivno pridonosi međunarodnim inicijativama zaštite maritimne baštine i kulture Europe i svijeta.